خبر

ثبت اطلاعات چهارهزارو۸۰۰ زندانی در بانک اطلاعات ژنتیک

• **ایسنا:** مدیر کل پزشکی قانونی استان تهران از اخذ «دی‌ان‌ای» از چهارهزارو ۸۰۰ زندانی در تهران برای ثبت در بانک اطلاعات ژنتیک مجرمان خبر داد. دکتر مسعود قادی‌پاشا درباره سرانجام راه‌اندازی بانک اطلاعات ژنتیک در تهران اظهار کرد: سازمان پزشکی قانونی کشور متولی این طرح در سراسر کشور است و ما اقدامات خود را در این موضوع بر اساس سیاست‌های این سازمان انجام می‌دهیم. در همین راستا نیز امسال مقرر شد چهارهزارو ۸۰۰ نمونه از زندانیان اخذ شود. او با بیان اینکه درحال‌حاضر نمونه‌برداری از زندانیان تنها وظیفه‌ای است که در این مورد به پزشکی قانونی استان تهران سپرده شده است، گفت: در بانک اطلاعات ژنتیک اولویت نمونه‌برداری با گروه‌های خاص است و تا جایی که من اطلاع دارم در فاز نخست این طرح بناست حدود ۱۰ هزار نمونه در کل کشور اخذ شود.

شرط مدرک برای تأسیس مدرسه «لیسانس» شد

• **ایسنا:** رئیس سازمان مدارس غیردولتی با اشاره به تصویب قانون تأسیس مدارس غیردولتی، گفت: اکنون منتظر ابلاغ این قانون از مجلس به دولت هستیم. یکی از بندهای این قانون به تغییر سطح تحصیلات مؤسس مدارس غیردولتی اشاره می‌کند و بر مبنای آن از این پس علاوه بر مدیر، مؤسسان نیز باید پاسخ‌گوی امور آموزشی و پرورشی مدارس باشند. مرضیه گرد، با اشاره به تصویب قانون دائمی‌شدن تأسیس مدارس غیردولتی در مجلس، اظهار کرد: اکنون منتظر ابلاغ این قانون از سوی مجلس به دولت هستیم. وی تغییر سطح تحصیلی متقاضیان برای دریافت مجوز از دیپلم به لیسانس را یک تغییر خوب دیگر در قانون دانست و گفت: مدیر درهرحال باید تابع قوانین مجموعه باشد؛ اما این قانون برای مؤسسان است. گرد با بیان اینکه خوشبختانه با تصویب این قانون، پیش‌بینی‌های لازم دراین‌باره انجام شده است، عنوان کرد: این قانون دارای ویژگی‌ها و تغییرات جدید است که از جمله آنها می‌توان به تغییر نقش شورای نظارت مرکزی به شورای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و نظارت مرکزی اشاره کرد.

بررسی منشأ انتشار بوی نامطبوع جنوب استان تهران

• بررسی میدانی منشأ انتشار بوی نامطبوع روز پنجشنبه با حضور محسن بهرامی مشاور معاون اجرائی رئیس‌جمهوری، حسین جعفری مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران، محمدرضا مس‌فروش رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت، سیداحمد صفوی، شهردار منطقه ۲۰ تهران و هدایت‌الله جمالی‌پور فرماندار ویژه شهرستان ری انجام شد. مسئولان به بررسی فرایند بازیافت و تبدیل زباله در مجتمع آرادکوه کهریزک، تصفیه‌خانه‌های اسلامشهر، فرودگاه امام خمینی (ره) و همچنین برخی واحدهای صنعتی از جمله دامداری‌ها و مرغداری‌های اطراف اتوبان حد فاصل فرودگاه امام خمینی (ره) تا عوارضی تهران- قم و میزان انتشار بوی نامطبوع و مشمئزکننده از سوی این مراکز پرداختند. محسن بهرامی، مشاور معاون اجرائی رئیس‌جمهوری گفت: بوی نامطبوع منتشرشده در مسیر حرکت میهمانان خارجی که از فرودگاه امام خمینی (ره) به سمت تهران بزرگ حرکت می‌کنند، باعث ایجاد ذهنیت منفی در آنان نسبت به کشور در بدو ورود می‌شود و در شأن جمهوری اسلامی نیست. وی با بیان اینکه بوی نامطبوع معمولا در همه ساعات شبانه‌روز در فصول مختلف سال کم‌وبیش وجود دارد، افزود: باید با جدیت منشأ این بوها شناسایی شده و نسبت به رفع آن اقدام شود. فرماندار ویژه شهرستان ری نیز در این نشست گفت: رئیس‌جمهوری تاکید ویژه‌ای برای رفع بوی نامطبوع منطقه کهریزک و حوالی فرودگاه امام خمینی(ره) دارند و بدین منظور جلساتی برگزار شد و مقرر شده است این مشکل در مدت مشخصی رفع شود؛ هدایت‌الله جمالی‌پور با بیان اینکه شهرداری تهران برای کمترشدن بوی ناشی از ذخیره‌شدن و فراوری زباله‌های تهران بزرگ و اطراف تلاش زیادی کرده است افزود: با وجود تلاش شهرداری هنوز بوی نامطبوع ساکنان منطقه کهریزک را آزار می‌دهد.

گسترش طرح ترافیک از شنبه تا سه‌شنبه به محدوده زوج و فرد

• **ایلنا:** رئیس پلیس راهور تهران با اشاره به مصوبه کمیته هماهنگی شرایط ویژه آلودگی هوا گفت: براین‌اساس محدوده طرح ترافیک از روز شنبه ۱۱ دی به محدوده زوج و فرد گسترش می‌یابد. سردار محمدرضا مهماندار افزود: از روز شنبه تا سه‌شنبه هفته آتی محدوده طرح ترافیک پایتخت به محدوده طرح زوج و فرد گسترش می‌یابد و ساعت اجرای طرح ترافیک نیز تا ساعت ۱۹ خواهد بود. وی با اشاره به اینکه فروش طرح ترافیک‌های روزانه در هفته آینده متوقف می‌شود، افزود: در عین حال تیم‌های ویژه پلیس راهور تهران نیز با استقرار در مبادی طرح زوج و فرد و داخل محدوده ضمن برخورد با خودروهای غیرمجاز ورودی، برخورد با خودروهای فاقد معاینه فنی، دودزا و پلاک مخدوش را تشدید خواهند کرد.

عکس: حسین شریعت، آنا

چند شب پس از گزارش تکان‌دهنده «زندگی در گور»، شهرداری تهران رسانه‌ها را به مانور گرمخانه‌ای برد

فاصله بهاران تا خاوران

شرق: یک گزارش، به یک شهر، یک کشور و مسئولان و مردم برای هزاروهزارمین‌بار تلنگری می‌زند که غیر از خودشان، در کنارشان شهروندانی هستند که به هر دلیلی از جمله اعتیاد، جایی برای زندگی ندارند و از کارتن‌خوابی به نوع دیگری از زندگی یعنی گورخوابی رسیده‌اند. همین اتفاقات اما بهانه‌ای شد تا مجموعه‌ای همچون شهرداری تهران که سال‌هاست با ایجاد گرمخانه و مراکز بازپروری به‌دنبال تغییری در این شرایط است، عملکرد خود را در بازدید خبرنگاران و گرفتن گزارش مرور کند و نشان دهد. شهرداری تهران، برعکس برنامه‌های شبگردی که سه‌شنبه شب‌ها برگزار می‌شود، برنامه‌ای برای بازدید از یک مرکز بازپروری بهاران و یک گرمخانه تقریبا جاافتاده را هماهنگ کرد. اگرچه هردو مرکز را خبرنگاران بارها دیده بودند و این دو مرکز هماهنگ‌شده‌ترین و مجهزترین مجموعه‌های بهاران و گرمخانه‌ها هستند، اما همین هم برای نشان‌دادن مشتی از خروار خوب بود.

از ترس وسوسه بیرون نمی‌رویم

مرکز بهاران هرندی، جزء اولین مجموعه‌های بهاران بود که شهردار تهران نشست خبری‌اش را در آنجا گذاشت؛ فضایی که بسیاری از کارتن‌خواب‌های محله‌ها و پارک‌های همان‌جا را جذب کرد و حالا آنها می‌گویند یک سال، ۹ ماه یا چند ماه بیشتر و کمتر است که برای چندمین‌بار متوالی پاک شده‌اند، اما این‌بار فرق دارد. من نمی‌دانم اینکه حاضران در بهاران می‌گویند «بهاران فرق دارد» را دفعات قبل هم گفته‌اند یا نه، اما حال خوب بسیاری از ساکنان این مجموعه هتل‌گونه نشان می‌دهد حالشان واقعا خوب است. می‌گویند بهاران یک تفاوت اساسی با همه کمپ‌های قبلی دارد و آن اینکه، اینجا می‌توانند کار و بااحترام زندگی کنند. نمی‌دانند تا چه زمانی می‌توانند در بهاران بمانند، اما همین که شهرداری تابه‌حال آنها را بیرون نینداخته و آنها در جایی امن و پاک باقی مانده و می‌توانند کار کنند برایشان اتفاق مهمی است. همین پاکی و ترس از وسوسه دوباره آنها را اینجا نگه داشته است. علی می‌گوید هشت‌ماهی است که اینجاست و می‌گوید حالش خیلی خوب است و کار خیاطی‌ای که در بهاران دارد، راضی‌کننده است، اما نمی‌تواند آنجا را کامل رها کند. می‌گوید می‌رود بیرون و به خانواده هم سر می‌زند، ولی شب دوباره برمی‌گردد. محسن به‌همراه یک نفر دیگر از قبل کمی نواختن موسیقی را بلد بوده و حالا اینجا پرورشش داده و کلاس موسیقی راه انداخته‌اند. می‌گوید خیلی راحت می‌شود توی همین محله هرندی و شوش مواد را دوباره گرفت و شروع کرد، اما او دیگر نمی‌خواهد، چون در این مدت دوباره شخصیت پیدا کرده است. او یکی از انبوه معتادانی بوده که در همین پارک هرندی ولو و ازدست‌رفته بوده اما حالا برای خودش کار و درآمد دارد و می‌تواند به کسی چیزی یاد بدهد. آنهایی که امروز در مراکز بهاران هستند، محصول تشویق به ترک چندهزار معتاد در یک‌سال گذشته‌اند که از یک سال تا چند ماه پاکی را تجربه کرده‌اند؛ چه پسربچه‌هایی که دفعه دوم و سوم ترکشان است و چه ناصر که بعد از ۳۲ سال مصرف و ۴۲ بار ترک حالا رنگ‌ورویش باز شده و آب زیر پوستش رفته و در بهاران کارگاه معرق دارد. آنهایی که مثل ناصر ارتباطشان با خانواده قطع نشده و مدارک هویتی دارند، هنوز راه‌های اتصالشان به زندگی باز است و می‌توان بیشتر روزنه‌های امید را در آنها دید.

اضافه‌بار ۴۰۰ نفری شوش برای خاوران

خبرنگاران در این سال‌ها بارها به «خاوران» رفته‌اند؛ گرمخانه‌ای با ظرفیتی نسبتا خوب، اما در جایی نامناسب که چندبار با اعتراضات مردمی بسته و باز شده است. الزام و اجبار محیطی و شناخت کارتن‌خواب‌ها تاکنون این گرمخانه را در این نقطه از تهران (محله خاوران- افسریه) نگه داشته است. خیابان‌های تاریک و دیوارهای سوخته و سیاه‌شده از آتش محوطه بیرونی خاوران حکایت از ماندگاری این میهمانان بدون‌برنامه درانتظار دارد. ساعت از ۱۱ گذشته و وقتی خبرنگاران می‌رسند، جمعی حدودا ۳۰ نفره بیرون در، خمار و کثیف و گرسنه، نیمه‌نشسته و نیمه‌ایستاده در سرما منتظرند. حضور خبرنگاران و عکاسان دلیلی بر سرعت در کار و بردن یک‌باره آنها به داخل سالن می‌شود. مراحل ثبت‌نام، شست‌وشو، تحویل وسایل، تحویل لباس، گرفتن غذا و در نهایت گرفتن پتو و خوابیدن کنار همدیگر خیلی سریع طی می‌شود. یکی از مسئولان گرمخانه می‌گوید خاوران برای ۶۰۰ نفر ظرفیت دارد، اما از وقتی محله اوراقچی‌های شوش را به‌هم ریخته‌اند، بیش از ۴۰۰ کارتن‌خواب معتاد و غیرمعتاد به این تعداد اضافه شده‌اند و در این زمستان تقریبا هر شب حدود هزار نفر ظرفیت را جوابگو هستند و به همین دلیل است که تعداد زیادی روی زمین و کنار هم خوابیده‌اند. حضور ما در آن ساعت، خوابشان را به‌هم زده و خیلی‌ها سرشان را از زیر پتو بیرون آورده‌اند و تعدادی هم رغبت می‌کنند با ما حرف بزنند. اینکه لباس‌ها و پتوها در این بازدیدها نو می‌شوند و شب‌های دیگر شرایط چیز دیگری است را در بازدیدهای قبلی هم گفته‌اند. توضیح پیمانکار این است که پتوها هفته‌ای یک‌بار و لباس‌ها دو روزی یک‌بار شسته می‌شوند، اما حرف کارتن‌خواب‌ها که از قضا برای مسئولان و بسیاری از خبرنگاران هم چندان قابل‌اعتماد نیست، حکایت از وجود شپش و کثیفی دارد.

تو روخدا بگید ۵ صبح بیرونمون نکنن

بسیاری از آنهایی که سر از پتوها درآورده و بالتماس با خبرنگاران صحبت می‌کنند، یک خواسته بیشتر ندارند: «تو رو خدا بهشون بگید ما رو پنج صبح بیرون نندازن، هوا سرده، چند روز قبل که بارون می‌اومد، بازم همون ساعت بیرونمون کردن و یخ زدیم». توضیح مدیر امور مددسراهای شهرداری تهران درباره زود بیرون‌کردن هزار کارتن‌خواب یکباره با هم، این است: «این افراد که معمولا معتاد هستند، خماری‌شان از نیمه‌های شب بالا می‌زند و نمی‌توانند بمانند و اگر در خاوران بمانند، برای تأمین موادشان همان اطراف که محلات مسکونی است، می‌روند و آنها نمی‌خواهند این اتفاق بیفتد؛ به‌همین‌دلیل زودتر پروسه خروج (تحویل لباس و خوردن صبحانه) را طی کرده و سوار اتوبوس می‌شوند. اتوبوس‌ها هم آنها را معمولا در نزدیکی مراکز گذری DIC پیاده و رها می‌کند». او درباره کثیف‌بودن پتوها هم می‌گوید: «پتوها هر بار با مواد شوینده خیلی قوی شست‌وشو می‌شوند و به‌همین‌دلیل پس از مدت کوتاهی از شکل و رنگ می‌افتند و به نظر کثیف و فرسوده می‌آیند؛ درصورتی‌که با وجود این شرایط آلوده نیستند». به گزارش «شرق»، بهاران و خاوران، در عین مشترک‌بودن در یک حوزه کاری تفاوت بسیاری دارند. بهاران با تعدادی اندک، هزینه‌ای نامعلوم، خروجی‌های انگشت‌شمار، با امید، بهبودیافتگان را در آغوش خود نگه داشته و خاوران ساعاتی محدود، سقفی محکم و غذایی کم، اما گرم و پتویی کثیف، اما باز هم گرم را به افراد طردشده می‌دهد. در میان آنهایی که در بهاران و خاوران هستند، افرادی با داستان‌هایی شنیدنی هستند که شاید با یک دست و دل مهربان دوباره به زندگی برمی‌گردند. درست مثل ناصر که می‌گفت بعد از ۴۲ بار ترک انگار یک نفر او را سِحر و جادو کرده و حالا او زنده است یا مثل ایمان که می‌گفت یکی از ته خط رسیده‌های دروازه غار بوده و همه رفیق‌هایش در این چند ماه که او در بهاران بوده، مرده‌اند. نمی‌توان خود را لحظه‌ای به جای این افراد گذاشت، اما وقتی با آنها و دغدغه‌هایشان روبه‌رو می‌شوی، نگران هم می‌شوی که اگر روزی دوباره بیرون بروند چه می‌شود؟ تا کی آنجا می‌مانند؟ برای بعد از خاوران و بهاران چه باید کرد؟ واقعیت این است که مراکز بازپروری بهاران با ظرفیت زیاد، میهمانانی انگشت‌شمار و گرمخانه خاوران با ظرفیتی محدود، میهمانانی روی هم سوار شده دارد. این تقابل، یعنی معتادان و کارتن‌خواب‌ها هنوز در انتخاب خاوران یا بهاران مانده‌اند.

دیدار رئیس دفتر رئیس‌جمهوری با گورخواب‌های نصیرآباد

رئیس دفتر رئیس‌جمهور، پنجشنبه در سفر به شهرستان شهریار، از مرکز نگهداری و درمان اخوان، محل رسیدگی و ارائه خدمات اقامتی و درمانی به بی‌خانمان‌ها و معتادان برای ترک مواد مخدر بازدید کرد و با گورخواب‌های آرامستان نصیرآباد نیز که در این مرکز نگهداری می‌شوند، دیدار کرد و در جریان آخرین وضعیت آنان قرار گرفت. نهاوندیان با اشاره به انتشار گزارشی از وضعیت معتادان گورخواب، گفت: باید به این اتفاقی که در صحنه افکار عمومی جامعه افتاد به عنوان فرصتی مغتنم نگریسته شود. جامعه ما در کنار نعمات فراوان، دچار آسیب‌های اجتماعی نیز هست و وظیفه ما توجه به این آسیب‌ها و تلاش مضاعف برای حل آنهاست. نهاوندیان اظهار کرد: رئیس‌جمهوری، دستور خاص برای رسیدگی و گزارش از چگونگی تحقق تصمیماتی که در این راستا در سه سال گذشته اتخاذ شده صادر کرده‌اند و گزارش‌هایی که امروز از سوی مسئولان ارائه شد، نشان می‌دهد در برخورد با مسئله اعتیاد، گام‌های بلندی برداشته شده است. رئیس دفتر رئیس‌جمهوری، با تأکید بر ضرورت اجرای مصوبات جلسه ستاد مبارزه با مواد مخدر و تقویت امکانات در این بخش، اظهار کرد: باید در برخورد با معتادان و متجاهران به هنگام مراجعه به مراکز درمانی و نگهداری، با احساس کرامت و انجام وظیفه برادرانه و خواهرانه به این قشر نگاه کنیم. رئیس دفتر رئیس‌جمهور تأکید کرد: باید بر امکانات موجود افزوده شود و در این خصوص هم تصمیم‌های خوبی در رابطه با احداث مرکز گرمخانه و مرکز اقامت و خوابگاه گرفته شد و امیدواریم در فاصله زمانی بسیار کوتاه احداث شود.

بررسی طرحی که سال گذشته وتو شده بود

عقیم‌سازی در هتل کارتن

شهرزاد همتی: در شرایط جامعه‌ای که به تب بند است، در دنیایی که آدم‌ها با دیدن عکس‌ها قلبشان به تپش درمی‌آید و یک هفته در تب‌وتاب آن عکس فضای مجازی را منفجر می‌کنند، طبیعی است که زیر این بمباران‌ها مسئولان برای دیده‌شدن و منتشرشدن عکس‌هایشان در محل حادثه حضور پیدا کنند و به دنبال چاره باشند. آنها می‌خواهند سهمی از دنیای مجازی را برای خود داشته باشند؛ اتفاقی که پس از انتشار عکس گورخواب‌ها افتاد، نیز از همین دست بود. عکس‌ها دست‌به‌دست و قلب فشرده می‌شود و بعد از مدتی تمام؛ و هیچ‌کس فکرش را هم نمی‌کند که فرقی بین گورخواب و خیابان‌خواب نیست؛ زیرا هر دوِ آنها یک واژه را یدک می‌کشند و آن کارتن‌خوابی است. در این توفان فضای مجازی عده‌ای هم به دنبال گرفتن ماهی از آب گل‌آلودند. آنها که می‌خواهند تسویه‌حساب سیاسی کنند، به صحنه وارد می‌شوند. بعد با یک واژه که از دهان کسی درمی‌آید، دوباره انگشت اتهام به سوی یکدیگر نشانه می‌روند. این بار نوبت «عقیم‌سازی» است. کسی پیشنهاد عقیم‌سازی می‌دهد؛ مسئله‌ای که پیش‌ازاین هم بارها درباره‌اش صحبت شده بود و باز هم دیوار کوتاه معاونت زنان است که نشانه می‌رود. آن هم به بهانه سؤالی که خبرنگاری در سال ۹۴، درست یک سال پیش از کشف فاجعه گورخوابی پرسیده بود. از مولاوردی پرسیده بودند که برای عقیم‌سازی زنان کارتن‌خواب اچ‌آی‌وی مثبت چه باید کرد و او در پاسخی که نه تأییدکننده و نه تکذیب‌کننده بود، پاسخ داد: «دولت هنوز برنامه مشخصی برای این موضوع ارائه نداده است و- اگر قرار بر چنین برنامه‌ای باشد- قطعا این برنامه باید از سوی وزارت بهداشت بررسی و ارائه شود؛ دراین‌باره بحث‌هایی در جریان است». اما چه بهتر که از این بازی بهره‌برداری سیاسی نشود. دوباره قضیه گورخواب‌ها فراموش شده و ماجرا رنگ و بوی سیاسی به خود می‌گیرد و این همان آسیب اصلی است که دامن آسیب‌های اجتماعی کشور را آلوده می‌کند. در این شرایط کسی از خود سؤال نمی‌کند سرنوشت کودکان کارتن‌خواب که در کنار خیابان‌ها از سوءتغذیه می‌میرند و ما برای یادبودشان در پارک‌ها شمع روشن می‌کنیم، چه می‌شود؟ این سؤالی است که از آسیب‌شناسان اجتماعی پرسیده‌ایم.

زهرا رحیمی، مدیرعامل جمعیت مردمی دانشجویی امام علی، در گفت‌وگو با «شرق» بیان می‌کند: «عقیم‌سازی بد نیست. دوستانی که این قضیه را بزرگ کرده‌اند، ماجرا را به سمت‌وسوی سیاست سوق داده‌اند. آنها قصدشان تخریب چهره معاونت زنان ریاست‌جمهوری است. دوستان ما فعال اجتماعی نیستند و تابه‌حال یک بچه کارتن‌خواب ندیده‌اند؛ اما نظر کارشناسی می‌دهند. سؤال من این است که آیا روزنامه‌نگار، کاریکاتوریست تخصص اظهارنظر درباره مسائل پیچیده را دارند یا نه؟ ماجرا اینجاست که بحث عقیم‌سازی معتادان پیش‌ازاین هم مطرح بوده و ما هم دنبالش بوده‌ایم؛ اما شما می‌دانید که مطابق کنوانسیون‌های بین‌المللی بچه‌داشتن و داشتن رابطه جنسی جزء آزادی‌های فردی محسوب می‌شود و کسی نمی‌تواند این حق را از کسی سلب کند؛ اما مسئله اینجاست که بسیاری از زنانی که ما در سازمان‌های مردم‌نهاد به آنها خدمات می‌دهیم، خودشان مایل به عقیم‌سازی هستند و داوطلبانه نمی‌خواهند بچه‌دار شوند. آنها این را به‌خوبی می‌دانند که دیگر شرایط بچه‌دارشدن را ندارند». وی می‌افزاید: «آنها حتی برای نطفه‌کشی هم حاضر نیستند که وارد رابطه شوند و خیلی وقت‌ها به خاطر شرایط تن به این قضیه می‌دهند. هرچه باشد آنها هم مادر هستند. خیلی وقت‌ها با مادری روبه‌رو شدیم که پنهانی به ما خبر داده، می‌خواهند کودکش را بفروشند و از ما خواسته که بچه را به بهزیستی بفرستیم؛ اما الان از لحاظ قانونی و اجرائی این قضیه را نمی‌توان اجرا کرد؛ اما چه اشکالی دارد به صورت داوطلبانه کسانی را که کارتن‌خواب و معتاد هستند، عقیم کرد؟ همه ما به‌خوبی می‌دانیم که بسیاری از آنها در روز به چندین رابطه تن می‌دهند. آنها هر روز با یک نفر هستند و حاضر به تن‌فروشی می‌شوند تا در ازای آن هزینه موادشان را تهیه کنند. برای همین هم احتمال بچه‌دارشدنشان خیلی بالاست. از آن طرف هم اگر جامعه از آنها حمایتی نمی‌کند، دست‌کم می‌تواند کمکشان کند که بچه‌دار نشوند و کودک دیگری را در این چرخه وارد نکنند. من شنیده‌ام که در کشورهای دیگر خیریه‌هایی هستند که به صورت رایگان این خدمات را به زنان معتاد کارتن‌خواب ارائه می‌دهند و آنها را توبکتومی می‌کنند. ما از عصر مواد صنعتی صحبت می‌کنیم. در این دوره ترک‌کردن استفاده از مواد صنعتی و به آغوش خانواده بازگشتن بسیار دور از واقعیت است. این مسئله را در ذهن داشته باشیم که زنان زیادی هستند که کودکان خود را به بهزیستی سپرده‌اند و بعد از ترک مواد دوباره کودک خود را از بهزیستی پس گرفته‌اند و الان می‌بینیم کودک آنها با انواع آسیب‌ها روبه‌رو است. درحال‌حاضر وجود مواد صنعتی راه ترک و برگشت یک زن را خیلی سخت می‌کند. درحال‌حاضر آمار برگشت این زنان به زندگی تنها حدود پنج تا ۱۰ درصد است؛ بنابراین اگر بخواهیم با واقعیت به صورت عریان و منطقی روبه‌رو شویم و نخواهیم احساساتی برخورد کنیم، واقعیت این است که قضیه به نفع زنان و کودکی است که به دنیا نمی‌آید». سیدحسن موسوی‌چلک، مددکار اجتماعی، در نظری متفاوت می‌گوید، نمی‌شود به هر دلیلی حق پدر یا مادرشدن را از افراد گرفت. چلک به «شرق» می‌گوید: «ایجاد یک مشکل نمی‌تواند مادر را از امکان مادرشدن محروم کند؛ مگر آنکه به استناد قوانین این مسئله ذکر شده باشد. معتادبودن نمی‌تواند دلیلی برای عقیم‌شدن باشد. مخالفت با این مسئله برای این است که نمی‌شود این حق بدیهی را از افراد سلب کرد. فرد معتاد یک روز ممکن است که به زندگی برگردد؛ مگر اینکه موارد خاصی وجود داشته باشد.» وی درباره راه جایگزین عقیم‌سازی بیان کرد: «عمدتا درباره این گروه از افراد برنامه‌های کاهش آسیب بیشترین اثربخشی را می‌تواند داشته باشند و با این برنامه‌ها می‌شود به آنها کمک کرد و اطلاعات کسب کرد و این بهترین راه برای حل این مشکل خواهد بود».

عباس دیلمی‌زاده، مدیرعامل مؤسسه تولد دوباره، نگاه متفاوتی به بحث عقیم‌سازی کارتن‌خواب‌ها دارد، او به «شرق» می‌گوید: «من همین الان سه مادر باردار معتاد دارم که یکی از آنها زایمان کرده و اولین نوزادش را به دنیا آورده، ۲۰ روز است که پاک است و می‌خواهد فرزندش را نگه دارد. دو مادر معتاد و باردار دیگر به‌زودی زایمان می‌کنند و آنها هم مثل نفر قبلی نوزادشان را پاک به دنیا خواهند آورد؛ بنابراین سیستم رفاه اجتماعی باید به‌موقع و در زمان خودش کارش را شروع کند. وقتی که ما معتاد را از محله و منطقه طرد می‌کنیم، وقتی که اجازه نمی‌دهیم برنامه‌های کاهش آسیب و برنامه‌های حمایتی در مناطق مختلف شهری گسترده و پراکنده شود تا بتواند معتاد کارتن‌خواب و دارای رفتار پرخطر را حمایت کند، آن موقع است که برای پیداکردن راه‌حل دنبال راه‌های عجیب می‌گردیم. برای حل مسئله باید آن را درست فهمید. ما با دو موضوع مواجه هستیم؛ اول اینکه یک معتاد مصرف‌کننده چرا تبدیل به یک معتاد کارتن‌خواب می‌شود، هرچقدر بتوانیم راه‌حلی پیدا کنیم که یک معتاد مصرف‌کننده که در بستر جامعه و خانواده در حال زندگی است، دیرتر طرد شود، آن سیستم رفاه اجتماعی بهتر و درست‌تر عمل کرده است؛ اما آیا ما برای این مسئله راه‌حلی داشته‌ایم؟ خیر. در ۳۰ سال گذشته فاصله زمانی اینکه یک نفر برای اولین‌بار مصرف کند تا زمانی که کارتن‌خواب شود، کوتاه و کوتاه‌تر شده است؛ معنایش این است که یک مصرف‌کننده مواد تبدیل به یک معتاد کارتن‌خواب می‌شود و براساس همین مدل تعداد زیادی کارتن‌خواب در سطح جامعه تولید می‌شود». دیلمی‌زاده تصریح می‌کند: «مسئله دوم این است ما نتوانستیم درست عمل کنیم و یک معتاد مصرف‌کننده را تبدیل به یک معتاد طردشده و کارتن‌خواب کردیم. باید چه کرد؟ آیا باید عقیم کنیم؟ آیا باید از تولید فرزند به‌واسطه آنها جلوگیری کنیم؟ یا برنامه‌های کاهش آسیب یا حمایت اجتماعی برای این فرد در همان منطقه‌ای که زندگی می‌کند تهیه کنیم؟ فراموش نکنیم با یک انسان مواجه هستیم، وقتی می‌خواهیم برای یک انسان برنامه‌ریزی کنیم، آن وقت فرمول‌های ریاضی پاسخ درستی برای حل این مسئله نیست، اینکه ما بدانیم این افراد در آینده فرزندانی خواهند داشت که جامعه ما را دچار مسئله می‌کنند، به حل ماجرا کمک نمی‌کند. سؤال این است که جامعه برای آن فرد چه کرده است؟ آن جامعه‌ای که فرد را از خودش دور می‌کند و می‌گوید من حاضر نیستم در محله خودم برای معتاد برنامه‌ای داشته باشم، نتیجه تفکرش تبدیل می‌شود به اینکه فردی گورخواب شود یا افرادی به این فکر بیفتند که این فرد حق فرزندآوری نداشته باشد، این دو نوع تفکر از نظر ایدئولوژیک و تئوریک دو مبنای متفاوت دارد، اگر بخواهیم به مبنای ریشه‌ای آن اشاره کنیم و بدون هیچ تعارفی از آن حرف بزنیم، این تفکر دقیقا همان تفکری است که درنهایت به این نتیجه می‌رسد که معتاد را باید به دریا ریخت. معتاد را باید در جایی ایزوله کرد و نباید در سطح و پیرامون باشد. باید فکر کنیم ریشه چنین تفکری درنهایت ما را به ریختن آنها به دریا وادار می‌کند».

موضوع عقیم‌کردن اجباری زنان کارتن‌خواب معتاد سال گذشته مطرح شده و بعد از آن با واکنش منفی فعالان حقوق زنان و همچنین مسئولان وزارت بهداشت مواجه شد و وزیر بهداشت این عمل را مخالف با «کرامت انسانی» دانست و آن را منتفی کرد.

دریچه

دولت یک ویرانه اجتماعی و یک خرابه اقتصادی را تحویل گرفت

• **شرق:** معاون ساماندهی امور جوانان با تأکید بر اینکه مطالبه بحق حقوق جوانان را باید با جدیت پیگیری کرد، گفت که سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان پایه اصلی مشارکت اجتماعی هستند. معاون ساماندهی امور جوانان در دیدار با فعالان سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان خراسان‌رضوی در مشهد گفت: دولت یازدهم یک ویرانه اجتماعی و یک خرابه اقتصادی را تحویل گرفت که برای بازسازی این ویرانه اجتماعی نیازمند تلاش بسیار در سطح کلان کشور و در سطح اجتماعی نیازمند مشارکت مردم و به‌ویژه جوانان است تا بتواند به یک وضعیت عادی بازگردد. محمدرضا رستمی با اشاره به تلاش‌های مؤثری که در سه‌سال‌ونیم گذشته صورت گرفته است، اظهار کرد: تشکیل چنین جلساتی یکی از ثمرات این تلاش‌هاست که با هدف ایجاد امنیت خاطر برای جامعه جوان محقق شده تا آنها بتوانند آزادانه سخنان، نقدها و اعتراضات‌شان را بیان کنند. او در ادامه با بیان اینکه مطالبات بحق جوانان با جدیت پیگیری می‌شود، ادامه داد: بسیار خوشحال هستیم که دولت یازدهم به‌عنوان دولت شنوا، تک‌گویی و گفتار یک‌طرفه را کنار گذاشت و ارتباط مستقیم با جامعه در سطوح مختلف و به‌ویژه با جوانان به‌عنوان نخبگان جامعه را که پیشتاز توسعه و نیروی محرکه توسعه هستند، برقرار کرد و این تعامل کمک کرده است تا ما از نزدیک با مسائل جامعه جوان مواجه شویم و صرفا از گزارش‌خوانی و اطلاعات یک‌طرفه دست بکشیم.

وزیر ورزش و جوانان با اشاره به نکاتی که در سؤالات جوانان به تکرار به آن اشاره شده بود، گفت: بحث اشتغال، بحث حضور جوانان در مسئولیت‌های اجرائی، اعتمادکردن و مشارکت‌دادن آنها و باقی مباحث، طبیعتا حقی است که به جوانان باید داده شود. وی افزود: دوستان عزیز جوان تردید نکنند که باید به دنبال حق بروند و مطالبه حقوق خود را رها نکنند، براساس‌این، دولت یازدهم بعد از سی‌واندی سال از انقلاب، منشور حقوق شهروندی را تنظیم کرد و به جامعه ارائه داد و این منشور را باید پاسداری کرد. رستمی در ادامه خطاب به همه اعضای سمن‌های جوانان گفت این منشور را به‌عنوان یک دستاورد بزرگ دنبال کرده و مطالبه کنند و آن را به‌عنوان یک فرهنگ اجتماعی در سطوح مختلف جامعه نهادینه کنند؛ چراکه فرهنگ شهروندی، حقوق شهروندی و مسئولیت شهروندی یک امر بسیار حیاتی برای توسعه در همه سطوح است. وی افزود: آن چیزی که به اعتقاد ما مهم است و دولت یازدهم آن را تاکنون دنبال کرده است، افزایش مشارکت اجتماعی جوانان و مشارکت نهادمند اجتماعی جوانان است که این را به‌عنوان یک اصل و حقی که باید به جامعه برگردانده شود، در اختیار جامعه و به‌ویژه جامعه جوانان قرار داد. واقعیت این است که این فضا باید در اختیار جوانان قرار می‌گرفت تا به موضوعات مختلف پرداخته شود و به لحاظ فکری و عملی، جوانان به کمک دولت بیایند. معاون ساماندهی امور جوانان با اشاره به مراحل شکل‌گیری مجامع استانی سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان گفت: در هفته گذشته هیئت نظارت بر انتخابات مجمع استانی سمن‌ها مشخص شد و هیأت نظارت در همه استان‌ها آغاز به کار کرد، ضمن اینکه آیین‌نامه انتخابات مجمع استانی سمن‌ها نیز ابلاغ شده است. او با تأکید بر این موضوع که تا دو هفته آینده، همه استان‌ها باید انتخابات مجامع استانی سمن‌ها را براساس آیین‌نامه ابلاغی برگزار کنند، اظهار کرد: بلافاصله بعد از انتخابات مجامع استانی، انتخابات مجمع ملی جوانان به‌عنوان اصلی‌ترین نهاد مدنی جوانان که هماهنگ‌کننده همه موضوعات مرتبط با جوانان است، در بهمن‌ماه برگزار خواهد شد. رستمی ابراز امیدواری کرد با شروع به کار مجمع ملی جوانان، حضور جوانان در همه سازمان‌های داخلی و سازمان‌های بین‌المللی را که تا به امروز مطالبه نماینده جوان ایرانی را داشتند و ما امکان معرفی سازمان‌یافته آنها را نداشتیم، از طریق مجمع ملی جوانان در این سازمان‌ها محقق کنیم. وی با تأکید بر اینکه مجمع ملی جوانان پایه اصلی شکل‌گیری پارلمان جوانان خواهد بود، گفت: گام بعدی، تشکیل پارلمان جوانان خواهد بود که امیدواریم مراحل مشارکت جوانان به‌این‌ترتیب در سطوح مختلف افزایش پیدا کند.